

Nadácia Antona Tunegu, Šulekova 2, 811 06 Bratislava
www.tunega.sk, jan.figel@tunega.sk

28. február 2021

Vážený pán premiér, vážení členovia vlády SR,

obraciam sa na Vás s odvahou a s nádejou ako občan Slovenskej republiky a predseda Správnej rady Nadácie A. Tunegu, ktorá nesie odkaz martýrov zápasu o našu slobodu a demokraciu. S odvahou preto, lebo v tomto čase sprísňujete protiepidemické opatrenia. A s nádejou, že predložené návrhy budú správne pochopené a prijaté. Využívam pri nižšie uvedených návrhoch svoje poznanie a skúsenosti z pôsobenia vo vláde, v parlamente a v občianskom živote, ale aj zo súčasného európskeho a medzinárodného prostredia. Pozorne sledujem vývoj pandemickej situácie doma a vo svete. S bolesťou vnímam rekordné počty spoluobčanov, ktorí zomreli kvôli epidémii. Ďalšie tisíce chorých sú v ohrození. To najcennejšie bohatstvo, ktoré všetci máme, je život samotný. Život je absolútnou hodnotou. Pretože ak zrelativizujeme život a dôstojnosť ktoréhokoľvek človeka s jeho neodňateľnými právami, tak tým relativizujeme všetko, čo život sprevádza.

Pandémia, ktorá nás ohrozuje, je rozsiahla a nebezpečná, ale nie je ani prvou ani poslednou krízou, ktorou ľudstvo a Slovensko prechádza. Východiskom z každej krízy je zdravý rozum a živé svedomie. Teda konštruktívna a účinná politika, ktorá je založená na racionálnych, odborne podložených, logických opatreniach, a na zodpovednom konaní voči všetkým občanom, najstarším i najmladším, chorým aj zdravým. Ľudia nie sú čísla, osoba nie je štatistickou jednotkou.

Ozývam sa preto, lebo niektoré opatrenia prijaté vyhláškou Úradu verejného zdravotníctva SR, platné od 8. februára 2021 ako súčasť tzv. "COVID AUTOMATU", považujem za nezákonné, keďže sú v rozpore s Ústavou SR a s Európskym dohovorom o ľudských právach. V rokoch 2016-19 som ako Osobitný vyslanec pre podporu slobody náboženstva alebo viery mimo EÚ obhajoval takúto slobodu jednotlivcov a komunit v rôznych krajinách sveta. Je dôležitá pre každého, pre veriacich i neveriacich, pre tých, čo vyznávajú vzťah k Bohu a sú presvedčení o večnosti života, i pre ateistov, pre náboženských i sekulárnych humanistov. **Naliehavosť celkovej situácie a zhoršovanie spoločenskej atmosféry ma vedie k tomu, aby som sa primerane ozval a konal v tomto zmysle tak v záujme celkového zdravia ľudí, ako aj v záujme zdravého vývoja našej domoviny, Slovenska.**

Ústava SR v čl. 24 explicitne potvrdzuje náboženskú slobodu ako základné ľudské právo:

(1) Sloboda myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery sa zaručujú. Toto právo zahŕňa aj možnosť zmeniť náboženské vyznanie alebo vieru. Každý má právo byť bez náboženského vyznania. Každý má právo verejne prejavovať svoje zmýšľanie.

(2) Každý má právo slobodne prejavovať svoje náboženstvo alebo vieru buď sám, buď spoločne s inými, súkromne alebo verejne, bohoslužbou, náboženskými úkonmi,

Predseda a členovia vlády SR
Úrad vlády SR
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava

zachovávaním obradov alebo zúčastňovať sa na jeho vyučovaní.

(3) Cirkvi a náboženské spoločnosti spravujú svoje záležitosti samy, najmä zriaďujú svoje orgány, ustanovujú svojich duchovných, zabezpečujú vyučovanie náboženstva a zakladajú rehoľné a iné cirkevné inštitúcie nezávisle od štátnych orgánov.

(4) Podmienky výkonu práv podľa odsekov 1 až 3 možno obmedziť iba zákonom, ak ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti alebo práv a slobôd iných.

Podobne, pre Slovensko záväzný a vymožiteľný **Európsky dohovor o ľudských právach**, rozpracovaný aj judikátni ESLP, v čl. 9 garantuje aj kolektívnu formu uplatňovania náboženskej slobody. **Toto právo nemožno za žiadnych okolností zo strany vlády zrušiť ani *de iure*, ani *de facto*. To platí aj pre tzv. čierne pásmo "COVID automatu".** Akékoľvek obmedzenia, ktoré sú "nevyhnutné v záujme ochrany zdravia", musia spĺňať **kritérium zákonnosti, legitimacy a primeranosti.**

Spolu s mnohými občanmi SR považujem zákaz verejných bohoslužieb za evidentné porušenie ústavného a medzinárodného práva. V prílohe sú uvedené právne argumenty, pre ktoré §4 Vyhlášky ÚVZ nespĺňa ani jedno z troch uvedených nevyhnutných kritérií súladu s Európskym dohovorom. Preto sa na Vás obraciam so žiadosťou, aby ste tento problém bezodkladne riešili potrebnou a ústavne súladnou zmenou predpisov. Sú presvedčený o oprávnenosti tohto postoja a vzhľadom na naliehavosť situácie rozhodol som sa podať v tejto veci podnet Európskemu súdu pre ľudské práva v Štrasburgu a tiež generálnemu prokurátorovi SR, aby ho postúpil Ústavnému súdu SR v Košiciach. Zároveň sa však obraciam s dôverou na vládu SR a očakávam potrebné zmeny predpisov zo strany vlády predtým, než rozhodnú spomínané inštitúcie v rámci ochrany základných ľudských práv.

Otázka nestojí tak, či uprednostníme slobodu alebo poriadok v záujme zdravia. Ak zachováme potrebný poriadok, poriadok nám bude slúžiť a našu slobodu to posilní. Sloboda si však vyžaduje zodpovednosť. A miera potrebnej zodpovednosti je určená mierou vplyvu. Vláda má vzhľadom na svoje kompetencie najväčšiu mieru zodpovednosti za definovanie rozumného poriadku a za jeho rešpektovanie. **Ústava a medzinárodné platné právo sú však v tomto zmysle v jadre tohto poriadku. A tento poriadok kladie oblasť náboženskej slobody medzi základné práva a potreby človeka, podobne, ako v tomto čase vládne opatrenia aj za najhorších epidemických podmienok umožňujú občanom síce regulovaný a obmedzený, ale garantovaný prístup k potravinám alebo veciam základnej hygienickej potreby.**

Okrem toho chcem pozornosť členov vlády upriamiť na dve ďalšie súvislosti, relevantné z hľadiska dôležitosti duchovného života pre zdravý vývoj a nový rozvoj nášho národa a spoločnosti.

Po prvé, duševné zdravie je základným predpokladom fyzického a celkového zdravia človeka. Škodí spoločnosti, kto siaha na jej duchovný život a poškodzuje jej duševné zdravie. Po stáročia sú v centre našich sídiel chrámy, ktoré sú strediskami duchovného života spoločenstva. Nie náhodou sa naša ústavnosť a štátnosť spája s "cyrilo-metodským duchovným dedičstvom". Všetky štátne symboly SR veľmi zreteľne vyjadrujú kresťanské korene našej identity, hodnôt a kultúry. Väčšina hrdinov a martýrov v našich dejinách horlila a obetovala aj najvyššiu cenu - vlastný život - za slobodu, spravodlivosť a vieru, nie za materiálne ciele. **Bez rešpektovania duše človeka a jeho celistvej dôstojnosti sa život mení na púhe vecné zabezpečenie a administratívnu správu jeho záležitostí.** Veľmi

treferne dôležitost' duchovného života pre zdravie obyvateľstva vyjadril Prof. MUDr. Štefan Hrušovský, CSc., ktorý je profesorom verejného zdravotníctva: "Blokovanie svätých omší, obmedzovanie sviatostí a ostatných náboženských podujatí je útokom na skúšané obyvateľstvo. Stres, hádky, domáce násilie, obavy z budúcnosti, narastanie závislostí, narastanie kriminality, vzostup depresie, všeobecná úzkosť a strach – to sú duševné a duchovné neduhy a choroby, na ktoré majú Slováci stáročný a tisícročný recept: náboženský a duchovný život. Dnes zablokovaný. To je medicína bez základov!".

Po druhé, pri obdobnej pandemickej situácii nie sú v žiadnom susednom štáte uplatňované tak striktné opatrenia vo forme zatvorených kostolov ako na Slovensku. Štátna moc v našom okolí býva v konštruktívnom dialógu a v potrebnej súčinnosti s predstaviteľmi duchovného života, takže nie sú potrebné ani apely a listy zo strany biskupov, tak ako u nás. Demokratické vlády rešpektujú konštitučnú autonómiu a postavenie cirkví a náboženských spoločností, pričom súvisiace opatrenia sú prijímané v dialógu s nimi a po vzájomnej dohode. Kultúra dialógu buduje v spoločnosti dôveru, súčinnosť a porozumenie. Slobodná cirkev v slobodnom štáte - ako to garantuje aj čl. 24, ods. 2 a 3 Ústavy SR - to je pozvanie k dialógu a ku konštruktívnej spolupráci na spoločnom dobre. A to je dnes mimoriadne potrebné. Naša ústava nedáva v tejto oblasti oprávnenie k jednostrannosti či riadeniu náboženského života zo strany štátu.

Súčasný kritický vývoj z hľadiska počtov mŕtvych a hospitalizovaných na Slovensku sa zlepšil len rozumnou zmenou opatrení, ktoré budú v súlade s Ústavou SR a budú dôsledne dodržiavané. Zároveň je nevyhnutné uplatňovať účinnú zdravotnú terapiu pri liečbe pacientov, ale aj overené postupy v rámci prevencie šírenia choroby, zvlášť urýchlenej vakcinácie.

Vážený pán premiér, vážení členovia vlády SR,

v zhode s mnohými spoluobčanmi Vás preto žiadam o bezodkladné prijatie rozhodnutí, ktoré povedú k zmene §4 a ďalších ustanovení Vyhlášky ÚVZ (tzv. COVID AUTOMAT) tak,

1) aby bolo rešpektované základné právo občanov na uplatňovanie slobody náboženského vyznania alebo viery a ich prejavenie v spoločenstve a verejnou formou, ako to garantuje čl. 24 ods. 2 Ústavy SR a čl. 9 Európskeho dohovoru, a aby prijaté obmedzenia s cieľom ochrany zdravia nespochybniteľne spĺňali kritériá zákonnosti, legitimacy a primeranosti. **Ústavný zákon 227/2002 Z. z. neumožňuje vláde prijať zákaz verejných bohoslužieb (faktické zatvorenie kostolov).** Rozumným a jednoduchším východiskom z neústavného stavu a adekvátnym a spravodlivým riešením v súlade s právom a jeho spomínanými princípmi môže byť prijatie nevyhnutných protiepidemických opatrení štatutárnymi orgánmi cirkví a náboženských spoločností po dialógu s kompetentnými štátnymi orgánmi a v zhode s verejným záujmom. Článok 24 Ústavy SR je pozvaním k upevňovaniu kultúry dialógu, vzájomnej úcty a k účinným rozhodnutiam, ktoré sú v demokratickej spoločnosti nevyhnutné vo verejnom záujme a pre spoločné dobro. Ako adekvátny model pre "duchovnú výživu" môžu poslúžiť opatrenia platné pre dostupnosť "fyzickej výživy" (potravín), drogérie a základných potrieb obyvateľov, ktoré stanovuje Vyhláška ÚVZ, v kombinácii s dodržiavaním základných protiepidemických pravidiel (rúško - odstup - dezinfekcia).

2) Vzhľadom na špecifické vyjadrenie základného práva občanov na "verejnú prejavenie viery v spoločenstve bohoslužbou alebo náboženskými obradmi" ukotvené v platnom ústavnom a medzinárodnom práve a na dôležitosť duševného zdravia pre život a integrálny rozvoj človeka a spoločnosti by vláda a ÚVZ SR v rámci núdzového stavu ďalšie prijímané opatrenia pre oblasť verejného náboženského a duchovného života nemala explicitne alebo implicitne spájať s opatreniami "športovej, kultúrnej, zábavnej, spoločenskej či inej povahy". Uvedené záležitosti duchovného a náboženského života sa majú riešiť samostatne, priamo a jednoznačne. Zároveň je potrebné pri ďalšom pokračovaní protiepidemických obmedzení podporiť samostatné, špecifické a primerané podmienky pre udržanie živej kultúry a športovej činnosti. Kultúra ako tvorivý sektor si zaslúži citlivé opatrenia, podobne ako ekonomika, ktorú vnímame ako zásadnú pre vitalitu spoločnosti. Povedané hanusovsky, človek a kultúra sú dve tváre tej istej reality. Európa je z hľadiska histórie a súčasnosti svetovou veľmocou v kultúre a športe, lebo im poskytovala osobitný význam, podporu a priestor. Kultúra a vzdelanie najviac ovplyvnili dejiny Európy. Slovensko by malo byť v centre takéhoto chápania a vývoja nielen zemepisne, ale hlavne mentálne a prakticky

Primerané opatrenia a fungovanie nemateriálnej sféry života človeka a spoločnosti, včítane vzdelania, kultúry a športu, sa nám vrátia v zdraví a celkovej zrelosti našich generácií, zvlášť mladých. Vyjadrujem toto presvedčenie a svedectvo aj vďaka piatim rokom pôsobenia v úlohe prvého slovenského člena Európskej komisie v zodpovednosti za vzdelávanie, kultúru, mládež a šport.

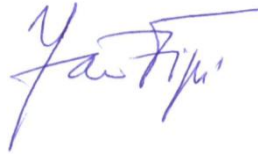
3) Podľa čl. 40 Ústavy SR "Každý má právo na ochranu zdravia". Bez účinnej prevencie a v jej rámci dostupnej a bezpečnej vakcinácie štát bude opakovane zlyhať z hľadiska tejto zodpovednosti. Pri pandémie ide nielen o ochranu zdravia, ale aj životov vo veľkom rozsahu.

Očkovanie pandemickou vakcínou patrí počas pandémie medzi najefektívnejšie preventívne opatrenia. Preto je nevyhnutné, aby Slovenská republika zabezpečila včas potrebné množstvo pandemickej vakcíny pre obyvateľstvo. Počas pandémie covidu je dôležité, aby sa dalo zaočkovať čo najviac ľudí najmä z rizikových skupín. Vakcíny sa dajú zabezpečiť aj vlastnou výrobou, nielen nákupom zo zahraničia. Problémy s nedostatkom vakcín aj do budúcnosti by v podstatnej miere vyriešila výroba pandemickej vakcíny na Slovensku, ktorá by zabezpečila včasnú dostupnosť a požadované množstvo pandemickej vakcíny pre našich obyvateľov. Keďže SR má výrobné skúsenosti a kapacity, je veľmi potrebné prikrčiť k strategickej investícii na úrovni štátu, vyčleniť z eurofondov na protiepidemické opatrenia potrebné prostriedky (odhadom max. 35 mil. €) a bezodkladne začať vo vhodnej lokalite výstavbu takejto výrobné haly s vakcinačnou technológiou s kapacitou 5 miliónov vakcín vyrobených v priebehu pol roka.

Optimálne do roka by sa v spolupráci domáceho a zahraničného výrobcu dala realizovať takáto strategická kapacita pre potreby Slovenska. Pre iniciáciu zámeru a jeho dynamický rozbeh by MZ SR alebo SŠHR mali využiť súčasné podmienky núdzového stavu.

Vopred ďakujem za porozumenie. V prípade potreby som pripravený na dialóg a súčinnosť s kompetentnými predstaviteľmi slovenskej exekutívy.

So žičením dobra a s pozdravom

Predseda Správnej rady NAT

Na vedomie:

Prezidentka SR Z. Čaputová
Predseda NR SR B. Kollár

Prílohy:

Európsky dohovor o ochrane ľudských práv, článok 9

Sloboda myslenia, svedomia a náboženstva

1. Každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženstva; toto právo zahŕňa slobodu zmeniť náboženstvo alebo vieru, ako aj slobodu prejavovať náboženstvo alebo vieru sám alebo spoločne s inými, verejne alebo súkromne, bohoslužbou, vyučovaním, náboženskými úkonmi a zachovávaním obradov.

2. Sloboda prejavovať náboženstvo alebo vieru môže podliehať len takým obmedzeniam, ktoré sú stanovené zákonom, a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme verejnej bezpečnosti, ochrany verejného poriadku, zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

Argumentačné jadro podnetu pre ESLP:

Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. v ust. čl. 5 ods. 4 stanovuje, že v čase núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území, ktorým môže byť aj celé územie Slovenskej republiky, a to najviac v rozsahu obmedzenia nedotknuteľnosti osoby a jej súkromia, nedotknuteľnosti obydlia, resp. slobody pohybu a pobytu, uloženia pracovnej povinnosti, alebo zabezpečenia vstupu do vysielania rozhlasu a televízie spojeného s výzvami a informáciami pre obyvateľstvo (viď bližšie čl. 5 ods. 4 Ústavného zákona).

Na podklade Uznesenia vydal Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „Úrad“) podľa § 5 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon č. 355/2007“) z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 podľa § 59b Zákona č. 355/2007 vyhlášku č. 45, ktorou nariaďuje podľa § 48 ods. 4 písm. a), d), e), r), w), x), y) a z) Zákona č. 355/2007 opatrenia pri ohrození verejného zdravia (ďalej len "Vyhláška"). Vyhláška nadobudla účinnosť dňa 8. februára 2021.

V ust. §. 4 ods. 1 Vyhlášky sa všetkým fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám zakazuje usporadúvať hromadné podujatia športovej, kultúrnej, zábavnej, spoločenskej či inej povahy. Tento zákaz sa pritom vzťahuje aj konanie bohoslužieb v kostoloch. Potvrďuje to napokon aj § 4 ods. 2 písm. b) Vyhlášky, podľa ktorého sa zákaz podľa § 4 ods. 1 nevzťahuje na sobášny obrad, obrad krstu do počtu 6 osôb, vrátane ich civilných verzíí. Iné výnimky týkajúce sa konania podujatí v kostoloch Vyhláška neupravuje.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že na podklade Uznesenia a Vyhlášky nie je možné v Slovenskej republike v súčasnosti uskutočňovať bohoslužby pre verejnosť.

Sloboda prejavovať svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie sám alebo spoločne s inými bohoslužbou pritom tvorí súčasť základného práva na slobodu náboženského presvedčenia podľa čl. 9 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len "Dohovor") ako aj čl. 24 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Za existujúcej právnej situácie sa občania nemôžu (v dôsledku Uznesenia a Vyhlášky) zúčastňovať bohoslužieb v kostoloch, čo znamená, že je im v dôsledku označených právnych aktov bránené v prejavovaní ich náboženského vyznania alebo presvedčenia.

Podľa čl. 9 ods. 1 Dohovoru: "Každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania; toto právo zahŕňa slobodu zmeniť svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie, ako aj slobodu prejavovať svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie sám alebo spoločne s inými, či už verejne alebo súkromne, bohoslužbou, vyučovaním, vykonávaním náboženských úkonov a zachovávaním obradov."

ESLP povzniesol práva, ktoré sú zaručené článkom 9, na jeden zo základných kameňov demokratickej spoločnosti a jeden z najdôležitejších prvkov tvoriacich identitu veriacich a ich spôsobu života. Obmedzenia možností veriacich ľudí stretávať sa, alebo inak prejavovať svoju vieru sami alebo s ostatnými, nastoľuje problém dodržania článku 9 Dohovoru.

Zákonnosť každého zásahu do základného práva chráneného Dohovorom hodnotí ESLP. Súd skúma, či zásahy do práv sú prípustné s ohľadom na tieto kritériá:

- a) Išlo o zásah predpísaný zákonom?
- b) Sledoval sa zásahom legitímny cieľ?
- c) Bol zásah nevyhnutný na dosiahnutie legitímneho cieľa?

Tieto kritériá preto treba zvažovať aj v kontexte prebiehajúceho obmedzenia práva na slobodu náboženstva a viery s ohľadom na pokračujúcu pandémiu koronavírusu.

Podľa čl. 9 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len "Dohovor"): "Každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania; toto právo zahŕňa slobodu zmeniť svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie, ako aj slobodu prejavovať svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie sám alebo spoločne s inými, či už verejne alebo súkromne, bohoslužbou, vyučovaním, vykonávaním náboženských úkonov a zachovávaním obradov."

Podľa čl. 9 ods. 2 Dohovoru: "Sloboda prejavovať náboženské vyznanie a presvedčenie môže podliehať len obmedzeniam, ktoré sú ustanovené zákonmi

a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme verejnej bezpečnosti, ochrany verejného poriadku, zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných."

A) K zákonnosti zásahu

Zo zhrnutia skutkového stavu vyplýva, že Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. v ust. čl. 5 ods. 4 umožňuje v čase pandémie vyhlásiť núdzový stav, ktorým možno v časovo obmedzenom období obmedziť nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, nedotknuteľnosť obydli, resp. slobodu pohybu a pobytu. **Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. teda neumožňuje počas pandémie obmedziť právo na slobodu náboženského vyznania.**

Uznesením v súlade s Ústavným zákonom č. 227/2002 Z. z. došlo k obmedzeniu slobody pobytu a pohybu. Úradu bolo pritom v zmysle vyššie citovaného bodu F2 Uznesenia odporúčané prijať vyhlášku, ktorou zabezpečí realizáciu obmedzení podľa Uznesenia uzatvorením príslušných prevádzok, na ktorých návštevu sa nevzťahuje výnimka z obmedzenia zákazu vychádzania a zákazom podujatí, na ktoré sa nevzťahuje výnimka z obmedzenia zákazu vychádzania. Uvedené odporúčanie bolo zrealizované Vyhláškou.

Vyhláškou (ako uvádzam vyššie) došlo k zákazu vykonávania bohoslužieb v kostoloch, a to formou zákazu usporadúvať hromadné podujatia športovej, kultúrnej, zábavnej, spoločenskej či inej povahy (§ 4 ods. 1 Vyhlášky).

S ohľadom na existujúci právny stav (neexistencia obmedzenia náboženskej slobody počas núdzového stavu platného podľa Uznesenia) nebolo právne možné Vyhláškou obmedziť náboženskú slobodu formou zákazu bohoslužieb. Nakoľko sa tak stalo, je zrejmé, že zákaz bohoslužieb podľa Vyhlášky nemá zákonný základ a preto odporuje čl. 9 ods. 1 Dohovoru. Okrem toho zákaz konania bohoslužieb vyplýva z Vyhlášky iba všeobecne a nepriamo, čo odporuje požiadavke na jeho jasnosť a presnosť, čo tiež zakladá porušenie čl. 9 ods. 1 Dohovoru.

B) K sledovaniu legitímneho cieľa

Podľa mojich vedomostí neexistuje konkrétny a podrobný vedecký základ pre obmedzenie náboženskej slobody v čase koronavírusu z dôvodu ochrany verejného zdravia. Dôvodom je totiž samotné znemožnenie realizácie bohoslužieb na základe obmedzení slobody pohybu, teda bez výslovného obmedzenia náboženskej slobody (ktoré by bolo aj vedecky dostatočne podložené).

Uvedená okolnosť preto rovnako zakladá porušenie čl. 9 ods. 1 Dohovoru.

C) K nevyhnutnosti zásahu na dosiahnutie legitímneho cieľa

Podľa môjho názoru Úrad nepreukázal ani primeranosť, ani nevyhnutnosť zákazu bohoslužieb (realizovaného napadnutým ustanovením Vyhlášky) vo vzťahu k cieľu, ktorým je ochrana verejného zdravia, žiadnou odbornou analýzou, ktorou by sa preukázalo šírenie vírusu aj za dodržiavania potrebných protiepidemických opatrení. Každodenná otvorenosť obchodov s potravinami so stanoveným maximálnym počtom zákazníkov na plochu a fungovanie hromadnej verejnej dopravy bez plošných obmedzení je priamym popretím nevyhnutnosti zatvorenia kostolov. Rovnako nebola preukázaná potreba zákazu uskutočňovania bohoslužieb v regiónoch, v ktorých bol na podklade výsledkov plošného testovania či skríningu preukázaný nízky počet nakazených osôb. To zakladá porušenie čl. 9 ods. 1 Dohovoru.

Slovenská republika nielenže prijíma opatrenia obmedzujúce základné práva a slobody v rozpore s princípom proporcionality, ale realizuje kroky, ktoré majú tendenciu epidemiologickú situáciu zhoršovať, čo už naráža na pozitívny záväzok štátu zabezpečiť ochranu zdravia občanov (čl. 40 Ústavy SR).